

Co-funded by
the European Union

National Office
Erasmus+UA
erasmusplus.org.ua

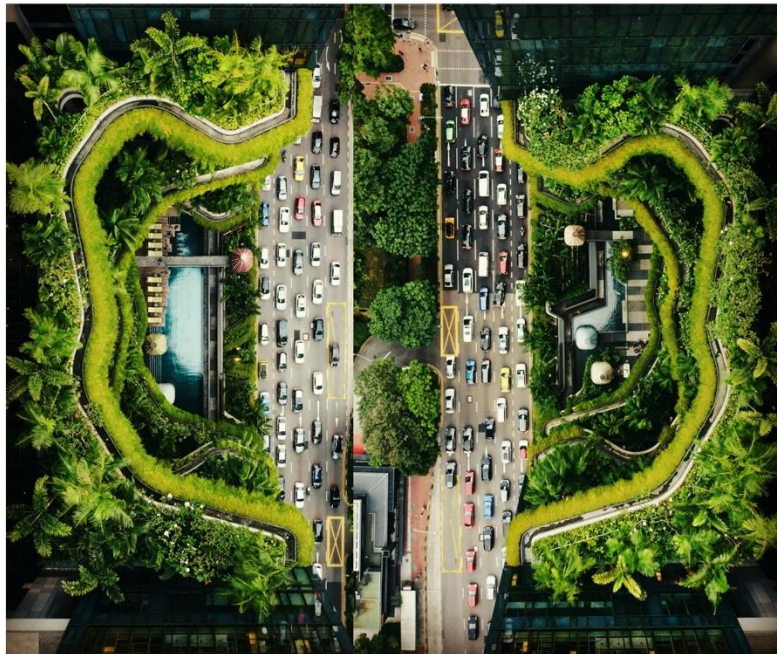
LUTSK
NATIONAL
TECHNICAL
UNIVERSITY

Politecnico
di Bari

EVDOC
Joint Master Module Erasmus+ LNTU

Міністерство освіти і науки України
Національний Еразмус+ офіс в Україні
Луцький національний технічний університет
Політехнічний університет Барі, Італія
Луцька міська рада

Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у повоєнний період

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 року

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТАЛІ РОЗУМНІ
МІСТА ТА ТЕРИТОРІЇ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ДОСВІД ТА
МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ
УКРАЇНИ У
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 року

Луцьк
Луцький національний технічний університет
2025

УДК 711.4+504. 03

C-01

Рекомендовано

*Вченою радою Луцького національного технічного університету
(протокол № 10 від 31 травня 2025 р.)*

Рецензенти:

Вилгін Є. А. – д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця.

Цимбалюк І. О. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки

Редакційна колегія:

Вахович І. М. – д.е.н., професор (**головний редактор**); Кузьмак О. І. – д.е.н., професор (**заступник головного редактора**); Полінкевич О. М. – д.е.н., професор; Кузьмак О. М. – д.е.н., професор; Войчук М. В. – к.е.н.; П'єрпаоло Понтрандольфо - професор Політехнічного університету Барі, Італія.

Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у
C-01 повоєнний період: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (20-21 трав. 2025 р.) / відп.
ред. М. В. Войчук. Електрон. дані. Луцьк: ВІП ЛНТУ. 2025. 214 с.

ISBN 978-617-95522-0-5

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на Міжнародній науково-практичній конференції «Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у повоєнний період», що була проведена командою проєкту Модуль Жана Моне «Європейські цінності та найкращі практики розвитку міст і територій на шляху до сталого розвитку» (101174676-EVDOC-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH) ЛНТУ 20-21 травня 2025 року. У публікаціях висвітлено питання присвячені прогресивним принципам та перспективам впровадження досвіду ЄС щодо сталого розвитку міст і територій України у післявоєнній відбудові.

Для науковців, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку економіки підприємства.

This publication was produced with the financial support of the European Union within the framework of the Jean Monnet Module project “European values and best practices in urban and territorial development towards sustainable development” (101174676-EVDOC-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH).

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Lutsk National Technical University. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Ця публікація здійснена за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках реалізації проєкту Модуль Жана Моне «Європейські цінності та найкращі практики розвитку міст і територій на шляху до сталого розвитку» (101174676-EVDOC-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH).

Фінансується Європейським Союзом. Висловлені погляди та думки належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Луцького національного технічного університету. Ні Європейський Союз, ні орган, що надає грант, не несуть за них відповідальності.

УДК 711.4+504.03

ISBN 978-617-95522-0-5

© Войчук М. В. (упорядкування), 2025

© Войчук М. В. (обкладинка), 2025

© Луцький національний технічний університет, 2025

**СЕКЦІЯ 1. РОЗУМНІ МІСТА ТА РОЗУМНІ ТЕРИТОРІЇ:
ІНСТИТУЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ ТА МІСЬКЕ УПРАВЛІННЯ**

<i>Полінкевич О. М.</i> УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ МІСТ ТА ТЕРИТОРІЙ НА ЗАСАДАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	35-36
<i>Поліщук В. Г.,</i> ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІСЛЯ ВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ МІСТ В УКРАЇНІ	36-38
<i>Пундор Ю. О., Різник Д. Р., Ковальчук Д. П.</i> РЕГУЛЮВАННЯ ДОТРИМАННЯ ЦСР 5 «ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ» В ПРОГРАМІ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»	38-39
<i>Салінко Г.О., Лорія М.Г.</i> РОЛЬ РОБОТОТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ У РОЗЧИЩЕННІ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІСЛЯ БОЙОВИХ ДІЙ	39-40
<i>Самарічева Т. А., Ниник Я. В.</i> ПРОБЛЕМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	40-42
<i>Старик С. П., Романенко Я. М.</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР У ГАЛУЗІ НАДТВЕРДИХ МАТЕРІАЛІВ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ	42-45
<i>Степура Т., Колещук Д.</i> РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТІВ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ.....	45-47
<i>Стеценко Т. В., Півняк Ю. Б.</i> БЮДЖЕТ УЧАСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЕКОСИСТЕМИ РОЗУМНОГО МІСТА.....	47-49
<i>Теліщук М. М., Купріянова А. О., Терешко І. В.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН В ЕКОНОМІКУ МІСТ, ЩО ВІДНОВЛЮЮТЬСЯ	49-51
<i>Тринчук В. В.</i> СТРАХОВА РЕКЛАМА ПІД ЧАС ВІЙНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ.....	51-53
<i>Урбан О. А.,</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПОЗИТИВНОГО НІМЕЦЬКОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ РОЗУМНИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ.....	53-55
<i>Химич І.Г.,</i> МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: ПІДТРИМКА УКРАЇНИ	55-57
<i>Холюк Н. Л.</i> СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ	57-59
<i>Шевченко С. Г.,</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВОЄННИЙ ЧАС: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ	60-61
<i>Ivanova R. Yu.,</i> INTERNATIONAL ORGANIZATIONS FOR FINANCIAL MECHANISMS FOR THE RECOVERY OF CITIES AND TERRITORIES IN UKRAINE	61-62
<i>Kuzmak Olena, Kuzmak Oleh</i> IMPLEMENTATION OF COMPLIANCE APPROACHES IN THE GOVERNANCE OF SMART CITIES: EUROPEAN BENCHMARKS AND UKRAINIAN CHALLENGES	63-65
<i>Pierpaolo Pontrandolfo</i> SUSTAINABLE COMPANIES IN THE EU: BEST PRACTICES AND POLICY SUPPORT	65--67
<i>Voichuk Maksym</i> PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION IN THE EUROPEAN UNION IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE, INCLUSIVE URBAN DEVELOPMENT	67-68

інклюзивного розвитку.

Pontrandolfo, P., Polinkevych, O., Scozzi, B., & Kuzmak, O. (2023). Smart Cities for the Sustainable Development of Local Communities :t he Cases of the Volyn Region and the City of Lublin. *Comparative Economic Research*. Central and Eastern Europe, 26, 3, 53–85 <https://doi.org/10.18778/1508-2008.26.21>

Ушенко, Н., & Тупіка, А. (2025). Сталий розвиток міст України в умовах глобалізації: зарубіжні та вітчизняні підходи. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 338(1), 354-363. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-52>

*Поліщук В. Г., кандидат економічних наук, доцент
Луцький національний технічний університет*

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ МІСТ В УКРАЇНІ

Післявоєнне відновлення України потребує багатовекторного підходу, в якому фінансова підтримка іноземних компаній виступає не лише джерелом ресурсів, а й потужним інструментом технологічного оновлення та інтеграції у глобальні економічні процеси. Залучення іноземного капіталу, зокрема через компанії, що мають досвід у сфері міського планування, інфраструктурної модернізації, «зеленої» енергетики та цифрової трансформації, є ключовим для успішної реконструкції українських міст, що зазнали масштабних руйнувань унаслідок російської агресії.

Ми погоджуємося з Трещовим М., який зауважив, що «ефективне використання міжнародної фінансової допомоги безпосередньо залежить від інституційної здатності системи публічного управління в Україні забезпечити укладення конкурентоспроможних контрактів на основі результатів та прозорості і чесної комунікації з приватними компаніями та населенням» (Трещов, 2023).

Фінансова участь іноземних компаній здатна компенсувати обмеженість державного бюджету, мобілізуючи не лише прямі інвестиції, а й партнерські проєкти з міжнародними фінансовими організаціями. Така взаємодія сприятиме пришвидшенню темпів відбудови, а також забезпечить відповідність національних підходів до реконструкції стандартам сталого розвитку, прийнятим у ЄС. Залучення іноземних компаній має супроводжуватися створенням ефективної нормативно-правової бази, спрямованої на гарантування захисту інвестицій, залучення прозорості процедур, та мінімізацію корупційних ризиків.

Зокрема, варто враховувати, що іноземні компанії надають не лише фінансову допомогу, але й високотехнологічні рішення, кадровий потенціал та управлінську експертизу. При цьому можна відбудовувати міста за принципами розумної урбаністики, забезпечуючи не просто реконструкцію об'єктів, а їх модернізацію відповідно до викликів ХХІ століття. У цьому контексті особливого значення набувають моделі державно-приватного партнерства, в рамках яких уряд може виступати не лише координатором, а й гарантом інституційної стабільності.

Підтримка іноземних компаній має спрямовуватися передусім на відновлення житлового фонду, транспортної інфраструктури, енергетичних мереж та систем водопостачання. Водночас важливо забезпечити рівномірний доступ до проєктів як великим корпораціям, так малим та середнім підприємствам з країн-партнерів, які можуть стати каталізатором динамічного розвитку регіональних економік. Синергія державного планування з гнучкістю іноземного приватного сектора дозволить створити стійку економічну архітектуру на місцевому рівні.

Для уникнення сценарію «залежності від донорів» необхідно зосередити увагу на довгостроковій капіталізації іноземної участі, трансформуючи її інвестиційні механізми, що приносять стабільні результати. Це означає, що держава має сприяти створенню привабливого

інвестиційного клімату, зменшенню регуляторного навантаження, а також активному просуванню потенційних проєктів на міжнародних платформах. Водночас місцева влада повинна бути спроможною виступати суб'єктом переговорного процесу та брати на себе частину відповідальності за результативність реалізації спільних ініціатив.

Якщо взяти до уваги досвід країн Центральної та Східної Європи, зокрема Польщі та Чехії, то можна зазначити, що значний ефект від іноземної підтримки досягається лише за умов політичної волі, чіткої координації дій та відповідальності з боку національних урядів. Україні необхідно врахувати ці уроки, водночас будуючи власну модель, що поєднуватиме інституційну автономію з міжнародною солідарністю.

Залучення іноземних компаній має стати не винятком, а правилом у відбудові міст. Від того, наскільки ефективно вдасться конвертувати цю підтримку у стійкий розвиток, залежатиме не лише швидкість повернення до довоєнного рівня функціонування міст, а й здатність країни конкурувати у глобальному економічному просторі. Створення нової інфраструктурної, енергетичної та цифрової основи для міст – це не лише про відновлення, а про трансформацію, яка визначить обличчя повоєнної України на десятиліття вперед.

В умовах високих ризиків, пов'язаних із воєнною агресією та невизначеністю безпекової ситуації, держава має забезпечити фінансові стимули та гарантії, які зменшують витрати та підвищують привабливість України для закордонних інвесторів.

Вчені Сич О., Пасінович І. та Мицишин І. вказують на те, що «доцільно використати альтернативні форми інвестування, які набувають розвитку; до них належить імпаکت-інвестування; до особливостей імпаکت-інвестування належать: вирішення реальної й актуальної для місцевої громади проблеми; отримання наочного, публічного соціального результату, який є вимірюваним і підлягає розрахунку; окупність і прибутковість інвестицій; поширеним інструментом імпаکت-інвестування є облігації, які поділяють на три групи: соціальні, зелені та стійкі» (Сич та ін., 2023).

У повоєнний період фінансова підтримка іноземних компаній має потенціал стати одним із вирішальних механізмів трансформації міського простору в Україні. До війни інструменти імпакт-інвестування залишалися малорозвиненими, проте їхній досвід, зокрема співпраця з органами місцевого самоврядування, створення інклюзивних платформ та реалізація соціально спрямованих ініціатив, закладає концептуальні основи для формування нової моделі партнерства у відновленні міст.

Післявоєнне відновлення потребує дійсне не лише капіталу, а й орієнтації на довгострокову стійкість. Іноземні компанії, що працюють за принципами відповідального інвестування, можуть реалізовувати проєкти, у яких поєднуються економічна вигода, соціальна значущість і екологічна доцільність. Особливу увагу варто приділити підтримці таких компаній у сферах міської інфраструктури, освіти та охорони здоров'я.

Важливо також запровадити механізми реінвестування прибутків у розвиток громад, що сприятиме локальній самодостатності та зменшить залежність від бюджетних коштів. Створення спеціалізованих фондів, пільгового кредитування та стимулів для іноземних інвесторів дозволить активізувати процес модернізації міст і підвищити їх привабливість у глобальному інвестиційному просторі.

Іноземні компанії, що володіють сучасними технологіями, управлінським досвідом і фінансовими ресурсами, здатні не лише інвестувати капітал, а й сприяти підвищенню якості міського середовища, створенню робочих місць і модернізації економіки. Проте їхній прихід неможливий без створення відповідної інвестиційної інфраструктури, впровадження прозорих процедур державного партнерства та механізмів гарантування інвестицій. Саме через поєднання публічного фінансування й міжнародної участі можливо закласти основу для відбудови міст на засадах сталого розвитку, де іноземний капітал не лише доповнює внутрішні ресурси, а й задає вектор економічного оновлення країни.

Отже, фінансова підтримка іноземних компаній у повоєнній реконструкції українських міст має стати не тимчасовим антикризовим заходом, а стратегічним важелем їх

довгострокового розвитку. За умови ефективної координації дій між державою та інвесторами, така співпраця забезпечить модернізацію міської інфраструктури, інтеграцію інновацій та перехід до моделі сталого, інклюзивного економічного зростання в умовах глобальних викликів.

Сич, О., Пасінович, І., & Мицишин, І. (2023). Імпакт-інвестиції для повоєнної ревіталізації міст України. *Галицький економічний вісник*, том 81, №2, 71-82. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.02.071

Трещов, М. (2023). Фінансове забезпечення відновлення та реконструкції України у повоєнний період. *Науковий вісник: Державне управління*, 2(14), 19-40. [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-19-40](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-19-40)

Пундор Ю. О., кандидат юридичних наук, доцент

Різник Д. Р., здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Ковальчук Д. П., здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Луцький національний технічний університет

РЕГУЛЮВАННЯ ДОТРИМАННЯ ЦСР 5 «ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ» В ПРОГРАМІ «ГОРИЗОНТ ЄВРОПА»

В закладах вищої освіти навчають лідерів критичному мисленню та аналізу, стратегічного розвитку, формуються інноваційні лідери майбутніх змін. Однак, дані свідчать про те, що проблеми гендерної рівності впливають на системи вищої освіти в усьому світі: фіксуються нерівності доступу до вищої освіти в багатьох країнах, обмеженими ресурсами та можливостями для жінок, недостатньою представленістю жінок на керівних посадах [1]. Незважаючи на успіхи жінок в навчанні, жінкам складніше досягти успіху в науково-дослідній діяльності.

Європейська Комісія визначає важливість дотримання ЦСР 5 «Гендерна рівність» в освіті, в дослідженнях та інноваціях. Це відображено, як в Стратегії гендерної рівності Європейської комісії на 2020-2025 роки, яка містить і зобов'язання Комісії щодо рівності в усіх політиках ЄС, так і в інших регуляторних документах щодо гендерної рівності, включаючи директиви, які застосовуються на ринку праці, зокрема в дослідницькому секторі. В документах визначено особливості подолання гендерних розривів та нерівності сектору досліджень та інновацій, зокрема, в рамковій програмі досліджень та інновацій: Горизонт Європа (2021-2027) [3] в Європейському дослідницькому просторі у співпраці з державами-членами, асоційованими країнами та зацікавленими сторонами у дослідженнях. Сформовані цілі для співпраці з країнами ЄС: гендерна рівність у кар'єрі на всіх рівнях; гендерний баланс у процесі прийняття рішень; інтеграція гендерного виміру у зміст досліджень та інновацій.

Європейська Комісія демонструє відданість гендерній рівності в дослідженнях та інноваціях, роблячи це міжгалузевим пріоритетом, що відображено у відповідних положеннях. Питання гендерної рівності у програмі «Горизонт Європа» розглядаються на 3 основних рівнях [3]:

- наявність Плану гендерної рівності – основний критерій прийнятності для певних категорій юридичних осіб з країн ЄС та країн, що не входять до ЄС, асоційованих з програмою «Горизонт Європа»;

- інтеграція гендерного виміру в дослідницький та інноваційний контент – оцінюється за критерієм досконалості.

- збільшення гендерного балансу – 50% жінок у радах, експертних групах та оціночних комітетах програми «Горизонт Європа», а гендерний баланс серед дослідницьких груп встановлено як критерій ранжування пропозицій з однаковим балом.

В Загальних додатках до робочої програми «Горизонт Європа» на 2021-2022 роки [4] було визначено вимоги відповідності критерію прийнятності плану гендерної рівності: чинність; ресурсна забезпеченість; збір даних та моніторинг. План гендерної рівності ЗВО має

Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у повоєнний період

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 року

Відповідальність за інформацію, викладену в публікаціях,
несуть автори

Коректор М. В. Войчук
Технічний редактор М. В. Войчук

Один електронний оптичний диск (CD-ROM). Об'єм даних 5,14 Мб. Тираж 7 прим.

Зам.1. Видавець і виготовлювач ФОП Косенко А.О.

м. Луцьк, вул. Гулака-Артемівського 25/79, тел. +38 (099) 513 2 356.

E-mail: anna0995132356@gmail.com

Свідоцтво Держ. Комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 8287 від 02.05.2025 р.